

**ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ
СОҒЛИҚНИ САҚЛАШ
ВАЗИРЛИГИНИНГ**

**2015 ЙИЛ 25 МАРТДАГИ 123-СОҢЛИ
БУЙРУҒИ**

**ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИДА
ОИВ ИНФЕКЦИЯСИНИ ОЛДИНИ
ОЛИШ ЧОРА-ТАДБИРЛАРИ ВА
ТИББИЙ ЁРДАМНИ ТАШКИЛ
ЭТИШНИ ЯНАДА
ТАКОМИЛЛАШТИРИШ ТЎҒРИСИДА**

|Тошкент – 2015 й.

МУНДАРИЖА

Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлигининг 2015 йил 25 мартдаги «Ўзбекистон Республикасида ОИВ инфекциясини олдини олиш чора-тадбирлари ва тиббий ёрдамни ташкил этишни янада такомиллаштириш тўғрисида»ги 123-сонли буйруғи.....	4
Шартли қисқартмалар рўйхати.....	13
1 – илова “ОИВ инфекциясини этиологияси, эпидемиологияси, патогенези, диагностикаси ва ОИВ инфекцияси аниқланганда эпидемиологик сурштирув ўтказиш қондалари” бўйича услубий қўлланма.....	15
2 – илова Туманлараро ОИВ диагностика лабораторияларининг Низоми.....	58
3 – илова ОИВ инфекциясига текширишга йўналтириш бўйича маслаҳатни ташкил этиш ва ўтказиш бўйича услубий қўлланма.....	60
4 – илова ОИВ инфекцияли беморларга тиббий ёрдамни ташкил этиш ва кўрсатиш тартиблари.....	76
5 – илова ОИВ инфекцияси устидан дозорли эпидемиологик назоратни ташкил этиш ва ўтказиш қондалари.....	88
6 – илова ОИВ инфекцияси ва у билан боғлиқ касалликлари мавжуд беморлар ҳамда уларнинг яқинларига руҳий-ижтимоий ёрдам кўрсатиш хоналари тўғрисида Низом.....	96
7 – илова ОИВ инфекциясига қарши курашиш тадбирларининг мониторинги ва вазиятга баҳо бериш бўйича йўриқнома.....	98
8 – илова ОИВ инфекцияси масалалари бўйича врачларни қайта тайёрлаш Дастури.....	101
9 – илова ОИВ инфекцияси юқиши хавфи юқори бўлган шахслар орасида профилактик хизматларини кўрсатувчи “Ишонч хоналари” тўғрисида Низом.....	103
10 – илова “ОИВ инфекцияси юқиши хавфи юқори бўлган шахслар орасида профилактик хизматларини кўрсатиш тўғрисида”ги услубий қўлланма.....	108
11 – илова ОИВ инфекцияси юқиши хавфи юқори бўлган шахслар учун ОИВ профилактикаси бўйича ўтказилган Стандарт Операцион жараёнлар.....	145
12 – илова Туманлараро ОИВ диагностика лабораторияларининг дислокацияси.....	158
13 – илова Тўғруқ комплексларини экспресс тест-системалари билан таъминотининг ойлик мониторинги шакли.....	161
Бўйруқни тузувчилар.....	162

ЎЗБЕКИСТОН RESPUBLIKASI SOG'LIQNI SAQLASH VAZIRINING

BUYRUGI

2012 yil "25" mart

№123

Toshkent sh.

Ўзбекистон Республикасида ОИВ инфекциясини олдини олиш чора-тадбирлари ва тиббий ёрдамни ташкил этишни янада такомиллаштириш тўғрисида

"Одамнинг иммунитет танқислиги вируси келтириб чиқарадиган касаллик (ОИВ инфекцияси) тарқалишига қарши курашиш тўғрисида" Ўзбекистон Республикасининг Қонуни ижросини таъминлаш ва ОИВ инфекцияси профилактикаси, диагностикаси, ОИВ инфекцияли беморларни даволаш, уларни парвариш қилиш ҳамда касаллик ўчоғида эпидемияга қарши тадбирлар самарадорлигини янада ошириш мақсадида

БУЮРАМАН:

1. Қуйидагилар:

ОИВ инфекциясининг этиологияси, эпидемиологияси, патогенези, диагностикаси ва ОИВ инфекцияси аниқланганда эпидемиологик суриштирув ўтказиш қондалари бўйича услубий қўлланма 1-иловага;

Туманлараро ОИВ диагностика лабораториялари Низоми 2-иловага;

ОИВ инфекциясига текширишга йўналтириш бўйича маслаҳатни ташкил этиш ва ўтказиш бўйича услубий қўлланма 3-иловага;

ОИВ инфекцияли беморларга тиббий ёрдамни ташкил этиш ва кўрсатиш тартиблари 4-иловага;

ОИВ инфекцияси устидан Дозорли эпидемиологик назоратни ташкил этиш ва ўтказиш қондалари 5-иловага;

ОИВ инфекцияси билан боғлиқ касалликлар мавжуд беморлар ва уларнинг яқинларига рухий-ижтимоий ёрдам кўрсатиш хоналари тўғрисида Низом 6-иловага;

ОИВ инфекциясига қарши курашиш тадбирларининг мониторинги ва вазиятга баҳо бериш бўйича йўриқнома 7-иловага;

ОИВ инфекцияси бўйича врачлар ва ўрта тиббиёт ходимларини қайта тайёрлаш дастури 8-иловага;

Даволаш-профилактика муассасалари қошида ОИВ инфекцияси юқиши хавфи юқори бўлган шахслар орасида профилактик хизматларни кўрсатувчи "Ишонч хоналари" тўғрисидаги Низом 9-иловага;

"ОИВ инфекцияси юқиши хавфи юқори бўлган шахслар орасида профилактик хизматларни кўрсатиш тўғрисида"ги услубий қўлланма 10-иловага;

Инфекция юқиш хавфи юқори бўлган шахслар учун ОИВ профилактикаси бўйича ўтказиладиган Стандарт Операцион жараёнлар 11-иловага;

Туманлараро ОИВ диагностика лабораторияларининг дислокацияси 12-иловага;

Тугруқ комплексларини экспресс тест-системалари билан таъминотнинг ойлик мониторинги шакли 13-иловага мувофиқ тасдиқлансин.

2. Қорақалпоғистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирн, Тошкент шаҳар Соғлиқни сақлаш Бош бoshқармаси, вилоятлар Соғлиқни сақлаш бoshқармаларн бoshлиқларига ва Республика тасарруфидаги даволаш-профилактика муассасалари, ихтисослаштирилган илмий-амалий тиббиёт марказлари ва илмий текшириш институтлари раҳбарларига:

даволаш-профилактика муассасаларида буйруқ асосида ОИВ инфекцияси тарқалишини олдини олиш тадбирларини ташкиллаштириш ва ижросини назорат қилиш бўйича масъул мутахассисни тайинлаш ҳамда уни мунтазам равишда ОИВ инфекцияси бўйича тайёргарликдан ўтказиб бориш;

ОИТСга қарши курашиш марказлари ва ОИВ диагностика лабораторияларида мукамал таъмирлаш ишлари ўтказилишин, уларга лаборатория диагностика асбоб-ускуналар, тест системалар, реактивлар ва бoshқаларни етказиб берилиши ҳамда мавжуд асбоб-анжомларга техник хизмат кўрсатилишини таъминлаш;

тиббиёт муассасаларига мурожаат этган ҳар бир шахсни ОИВ инфекциясига текширишда тестдан олдинги ва кейинги маслаҳат берилишини ташкиллаштириш;

ОИВ инфекцияси аниқланган беморни ОИТСга қарши курашиш марказлари ва туман(шаҳар) тиббиёт бирлашмаларн томонидан диспансер назоратига олиниб, ўз вақтида тегишли тиббий кўриқдан ўтказилишини ташкиллаштириш;

даволаш-профилактика муассасаларида ОИВ инфекцияли шахсларга тиббий ёрдам кўрсатилиши ва бунда ОИВ инфекцияли шахс ҳақидаги маълумотларнинг махфийлигини таъминлаш;

Соғлиқни сақлаш бoshқармаси, ДСЭНМ ва ОИТСга қарши курашиш марказн мутахассисларидан иборат ишчи гуруҳлар ташкил этиб, доимий равишда тунги ҳамда факултетада рейдлар ўтказиш орқали ДПМларда санитария ҳолида ва меъёрларига риоя қилинишини назорат қилиб бориш;

ОИВ инфекциясининг шифохона ичи шарҳида ва онадан болага юкиши ҳолатларига йўл қўймастик;

ОИВ инфекциясининг шифохона ичи шарҳида ва онадан болага юкиши гумон қилинган ҳар бир ҳолат сабабларини ўрганиб чиқиб касаллик тарқалиб кетишини олдини олиш чораларини кўриш;

даволаш-профилактика муассасаларида тиббий авария ҳолатлари қайд этилганда мулоҳотдан кейинги профилактика ўтказиш учун антиретровирус препаратларнинг захирада етарли миқдорда бўлишини таъминлаш;

ҳудудлардаги юқумли касалликлар шифохоналарнда ОИВ инфекцияли беморларни даволаш учун ажратилган ўринларнинг доимий фаолият юритилишини таъминлаш;

даволаш-профилактика муассасаларида, фаолият йўналишидан қатъий назар, барча врачлар, ўрта ва кичик тиббиёт ходимлари учун йилда бир марта масъул мутахассислар томонидан ОИВ инфекцияси масалаларн бўйича ўқув машғулотларини олиб бориш, ОИТСга қарши курашиш марказлари мутахассисларинн жалб этган ҳолда семинар ташкил этиш ва унинг якуни бўйича имтиҳон(синов) ўтказилишини таъминлаш;

ҳомиладор аёлларни ОИВ инфекциясига текшириш мақсадида, тугруқ комплексларини етарли миқдорда экспресс тест-системаларн билан таъминлаш;

ички имкониятлардан келиб чиққан ҳолда, "Ишонч хоналари" учун штат бирликларн ажратилиб, шу асосда фаолият юритилишини йўлга қўйиш;

"Ишонч хоналари" нинг фаолиятни маскур буйруқ билан тасдиқланган "Ишонч хоналари низоми" ва "ОИВ инфекцияси юкиши хавфи юкори бўлган шахслар орасида профилактик хизматларни кўрсатиш тўғрисида" ги усудбий қўлланма асосида юритиш;

“Ишонч хоналари”ни узлуксиз равишда етарли миқдорда бир мартаба ишлатиладиган шприц, профилактик ҳимоя воситалари ва ахборот-таълим материаллари билан таъминланишини ташкил этиш;

фаолият қон ва унинг таркибий қисмлари, биологик суюқликлар, одам органлари ва тўқималари билан боғлиқ тиббий ходимларни ОИВга текшириш ишларини улар фаолият кўрсатаётган даволаш-профилактика муассасаси ҳисобидан амалга ошириш ва бу мақсадда тиббиёт муассасаси смета харажатларида тегишли маблағ ажратилишини режалаштириш;

жорий йилнинг II чораги давомида ДПМ ларида қон, унинг таркибий қисмлари ва компонентларини беморларга қўйишдан олдин ҳар бир маҳсулотдан намуна олиб уни ОИВ га ПЗР ва ИФА усулида текшириш учун ОИТС га қарши курашиш марказига етказилишини таъминлаш топширилсин.

3. Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ДСЭНМлари Бош врачларига:

Даволаш-профилактика муассасаларида санитария-гигиена, эпидемиология қонда ва меъёрларига амал қилиниши устидан назоратни кучайтирилсин;

ОИВ инфекцияси шифохона ичи шароитида юқиши гумон қилинган ҳолатлар бўйича ОИТСга қарши курашиш марказлари томонидан тақдим этилган “Билдиришнома”ларда кўрсатилган вазиятларни чуқур таҳлил қилинсин ва аниқланган камчиликлар бўйича ДПМ раҳбарлари ва масъул шахсларга инсбатан ўрнатилган тартибда катъий чоралар кўрилсин.

4. Лицензия бериш ва нодавлат муассасалар томонидан кўрсатиладиган тиббий хизматларнинг сифатини назорат қилиш бошқармаси бошлиги в.в.б. Ф.А.Раҳимқуловга:

нодавлат тиббиёт муассасалари томонидан шахснинг ОИВ инфекциясига лаборатория текширилганлиги тўғрисида маълумотнома сертификат берилишига йўл қўймасликни назорат қилиш;

нодавлат тиббиёт муассасаларида ОИВ инфекциясига қарши курашиш тадбирларининг ижроси устидан назоратни кучайтириш;

нодавлат даволаш-профилактика муассасаларида фаолият йўналишидан катъий назар, барча врачлар, ўрта ва кичик тиббиёт ходимлари учун йилда бир марта, ОИТСга қарши курашиш марказлари мутахасссларини жалб этган ҳолда, ОИВ инфекцияси масалалари бўйича ўқув машғулотларининг олиб борилишини таъминлаш вазифаси юклатилсин.

5. Даволаш-профилактика ёрдамини ташкиллаштириш Бош бошқармаси бошлиги Д.Б.Миразимов, Оналит ва болатикни муҳофаза қилиш Бош бошқармаси бошлиги С.И.Исмаилов, Санитария-эпидемиология назорати Бош бошқармаси бошлиги К.К.Мухамедовга:

даволаш профилактика муассасаларида ОИВ инфекцияли шахсларга малакали тиббий ёрдам кўрсатилиши ва тиббий муолажаларнинг хавфсизлигини таъминлаш устидан назоратни кучайтириш;

2015 йилнинг биринчи ярмида, асосланган иш юкласидан келиб чиққан ҳолда “Ишонч хоналари” мутахасссларининг штат нормативларини ишлаб чиқилишини таъминлаш топширилсин.

6. Иқтисодий, молиялаштириш ва истикболни аниқлаш Бош бошқармаси бошлиги Б.А.Хашимовга:

Республика ОИТСга қарши курашиш маркази татабиомаларига асосан, антиретровирус препаратлари, диагностика умумлари бюджет маблағлари ҳисобидан марказлаштирилган ҳолда харид қилиниши ҳамда узлуксиз таъминланишига босқичма-босқич ўтиш учун зарур маблағлар ажратилишини кўзда тутиш;

эпидемиологик суриштирув ишларини ўтказиш бўйича мутахассисларнинг хизмат сафари қаражатларини қоплаш учун ҳудудий ОИТСга қарши қурапиш марказларига қўшимча маблағ ажратилиши масаласини қонунчиликда белгиланган тартибда қўриб чиқиш;

ОИТСга қарши қурапиш марказлари штатига фтизиатр, фармацевт, провизор ва иктымол хизмат кўрсатувчи ходимлар штат бирликларини киритиш масаласини қўриб чиқиш вазифаси юклатилсин.

7. Фарғона вилояти Соғлиқни сақлаш бошқармаси бошлиғи М.Ф.Содиқов ва вилоят ОИТСга қарши қурапиш маркази бош врачлари Б.А.Қодировга:

Фарғона вилояти ОИТСга қарши қурапиш марказида 2015 йилнинг иккинчи ярмидан бошлаб Андижон, Фарғона ва Наманган вилоятлари учун ОИВ инфекциясига иммунитет усулида текширишни йўлга қўйсин;

Иммуноблот усулида текширув учун зарурий лаборатория асбоб-ускуналарни харид қилиш ва уларнинг ишлатиш учун тегишли шароит яратиш таъминласин.

8. Андижон ва Наманган вилоятлари Соғлиқни сақлаш бошқармалари ва масқур вилоятлар ОИТСга қарши қурапиш марказлари бош врачлари Фарғона вилояти ОИТСга қарши қурапиш марказида ОИВга иммунитет усулида ҳужумий таққис қўйиш тапқил этилган вақтдан бошлаб, ИФА мўсбат натижа олинган қон намуналарини ўз вақтида Фарғона вилояти ОИТСга қарши қурапиш маркази лабораториясига етказиштириш таъминласин.

9. Республика ОИТСга қарши қурапиш маркази директори Н.С.Атабековга:

ОИВ инфекцияси тарқалишита қарши қураш тадбирларини режалаштириш ва амалга ошириш бўйича давлат, нодавлат ва халқаро ҳамда жамоат ташкилотлари фаолиятларини мўвофиқлаштириш ва ташкилий-ўстубий бошқариш;

ОИВ инфекциясига иммунитет усулида текшириш йўлга қўйилган ҳудудий ОИТСга қарши қурапиш марказларига амалий-ўстубий ёрдам кўрсатиш;

иммуноблот усулида текширув йўлга қўйилган ҳудудий ОИТСга қарши қурапиш марказларидан иммунитетга қайта текширув (арбитраж) учун олиб келинган намуналарнинг сифат назорати амалга оширилишини таъминлаш топширилсин.

10. Республика ОИТСга қарши қурапиш маркази директори Н.С.Атабеков ва ҳудудий ОИТСга қарши қурапиш марказлари бош врачларига:

аҳолининг касаллик юқиш хавфи юқори бўлган гуруҳлари орасида 2 йилда 1 марта дозорли эпидемиологик назорат ўтказиш ва натижаси бўйича олинган маълумотлардан профилактик дастурларни ишлаб чиқиш ҳамда амалиётга тадбиқ этиш учун фойдаланиш;

профилактик дастурларнинг самарали ишлатилиши таъминлаш учун халқаро ташкилотлар, лойиҳалар, грант маблағлари ва бошқа донор ташкилотлар имкониятларини кенг жалб этиш қолда, "Ишонч хоналари"ни бир мартаба ишлатиладиган шприцлар, профилактик ҳимоя воситалари, ахборот-таълим материаллари билан ўзўқсиз таъминлаш чораларини қўриш;

ОИТСга қарши қурапиш марказларида иммунитет усулида текширилган қон намуналарининг 10 фоизини ҳар чорақда арбитраж текшируви учун Республика ОИТС га қарши қурапиш марказига етказиш;

ОИВ билан яшовчи шахсларни даволаш, қўллаб-қувватлаш ва профилактикаси бўйича белгиланган чора-тадбирлар ижроси устидан мониторинг ва баҳолашни ўтказишни таъминлаш;

2015 йилнинг II чораги давомида, ДПМ лардан қон, унинг тарққбий қисмлари ва компонентларини беморларга қўйилдан олдин олинган намуналарни ОИВ га ПЗР ва ИФА усулида текшириш ишларини ташкиллаштириш ва натижалари бўйича 2015 йилнинг 10 июлига қадар тахлилий маълумотнома тайёрлаш вазифаси юклатилсин.

11. Республика ОИТСга қарши қурапиш маркази директори Н.С.Атабеков ва Вирусология илмий текшириш институти директори Э.И.Мусабаев ҳар икки йилда бир марта ОИВ диагностика лабораториялари фаолиятининг тапқи сифат назоратини баҳолашни таъминласин.

12. Тошкент врачлар малакасини ошириш институти ректори Д.М.Собиров ва Республика ўрта тиббиёт ходимлари ва дорилуғносларни малакасини ошириш маркази директори в.в.б. Л.Х.Мусаджоновга:

Тошкент врачлар малакасини ошириш институти ҳамда Республика ўрта тиббиёт ходимлари ва дорилуғносларни малакасини ошириш маркази базасида ОИВ инфекцияси муаммоси бўйича тапқил этилган махсус курсларни Жаҳон соғлиқни сақлаш тапқилоти тавсиялари асосида охириги фан ютуқларидан фойдаланган ҳолда олиб бориш;

ўқув шиклларига келган тингловчиларга, малака ошириш йўналишидан катъий назар, ОИВ инфекцияси масалаларига бағишланган машғуллотлар ўтказишни таъминлаш топширилсин.

13. Саломатлик ва тиббий статистика институти директори З.Ж.Муталовага: институт базасидаги ахборот ресурс марказининг ОИВ инфекцияси масалалари бўйича фаолияти кучайтирсин;

институт ҳамда унинг ҳудудий филиаллари мутахассисларини ОИВ инфекцияси масалалари бўйича мунотазам равишда ўқитиш тапқиллаштирсин;

оммавий-ахборот воситалари орқати ОИВ инфекцияси масалаларини доимий ёритиш, мазкур инфекция муаммоларига бағишланган ахборот-маърифий материаллар ишлаб чиқсин ва тарқатсин;

аҳолининг барча қатламлари, айниқса ёшлар ўртасида ОИВ инфекцияси масалалари бўйича тупунтириш-тарғибот ишларини олиб борилиши таъминласин.

14. Мазкур бўйруқ чиқарилиши муносабати билан Соғлиқни сақлаш вазирлигининг “Даволаш-профилактика муассасалари тиббий ходимларини ОИВ инфекцияси бўйича билимларини ошириш тўғрисида” 2007 йил 28 августдаги 381-сонли, “Туманлараро ОИВ диагностика лабораториялари Низомини тасдиқлаш тўғрисида” 2009 йил 5 ноябрдаги 334-сонли, “ОИВ инфекцияси лаборатория диагностикасини тақомиллаштириш ҳақида” 2010 йил 26 мартдаги 94-сонли, “Ишонч хоналари фаолияти самарадорлигини ошириш тўғрисида” 2011 йил 1 августдаги 232-сонли, “Ўзбекистон Республикасида ОИВ инфекциясини олдини олиш чора-тадбирлари ва тиббий ёрдамни тапқил этишни янада тақомиллаштириш тўғрисида» 2012 йил 28 мартдаги 80-сонли, “Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлигининг 2012 йил 28 мартдаги 80-сонли бўйруғига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида” 2014 йил 7 январдаги 7-сонли ва “Ишонч хоналарида ОИВга экспресс усулида текширув ўтказишни тадбиқ қилиш бўйича Миллий баённомани тасдиқлаш тўғрисида” 2014 йил 12 июндаги 200-сонли бўйруқлари ўз кучини йўқотган деб ҳисоблансин.

15. Мазкур бўйруқ ижросини назрат қилиш вазирнинг биринчи ўринбосари А.А.Худаяров, вазир ўринбосари, Республика Бош давлат санитария врачи С.С.Саидалиев ва вазир ўринбосари Л.Н.Тўйчиев зиммаларига юклатилсин.

Вазир

А. АЛИМОВ